

[Vagn Bro.]

Forhold selv har givet Anledning til Angrebet. At dette er en Forbedring, er utvivlsomt; men det viser paa den anden Side, at Lovforslaget fra for faa Maaneder siden ikke har været stærkere, end at en særlig videnskabelig Kritik har medført Ændringer. Jeg ser meget vel, at Hovedlinien er blevet beholdt, men Kritikken *har* altsaa medført Ændringer.

Mit Partis Standpunkt paa dette som paa andre Omraader vedrørende vor Straffelovgivning — her drejer det sig ganske vist om Ikrafttrædelsesloven — har været dette, at naar vi saa sent som i 1930 efter en saare grundig Kommissionsbehandling og et omfattende Arbejde her i Rigsdagen har vedtaget vor nye moderne Straffelov, om hvilken jeg som en af dens daglige, om end i høj Grad beskedne, Tjenere tør sige, at den har skabt os ikke alene et ogsaa fra andre Sider anerkendt Retshaandhævelsesmiddel, men ogsaa et saadant, der ved sin egenartede og specielle Behandlingsmaade af de forskellige Kategorier af lovlydige Personer tager moderne og humane Hensyn i sin Tjeneste — naar det er Tilfældet, bør man ikke uden efter grundige Prøvelser og Erfaringer i Marken gaa til alt for mange stykkevisse Ændringer. Det er jo ellers ikke saaledes, at denne Regering selv paa langt mindre vidtrækkende og langt mere gennemdrøftede Omraader holder sig tilbage med Nedsættelse af Udvalg og Kommissioner. Her, hvor det drejer sig om et vidtrækkende nyt Princip, hvis Indførelse — jfr. den allerede foretagne videnskabelige Diskussion — søndrer hævdvundne Principper, Adskillelsen mellem civil og pønalt Forfølgning, Overførelse af visse pønale Ydelser fra Samfundets Kasse til private Lommer o. s. v. — her forelægges et Lovforslag uden en forudgaaende Kommissionsbehandling, hvorunder ideelt kæmpende videnskabelige Retninger kunde søge at naa frem til det rette og navnlig det for Domsmagten overskuelige Resultat.

Her drejer det sig i øvrigt ikke om et Forslag, der af politiske Grunde maa gennemføres i Dag; her drejer det sig endvidere slet ikke om et Hasteforslag. Jeg tror i Virkeligheden, at den højtærede Minister vil være enig i dette, og hvis vi kan blive enige paa dette Punkt, haaber jeg, at dette vil kunne danne Overgangen til, at vi, om ikke i denne Sommersamling saa i den kommende Samling, med Hensyn til dette Lovforslag kan opnaa en lignende Enighed, som man om selve den store Straffelov i sin Tid i Hovedsagen opnaaede.

Jeg erkender, at fremragende retslærde som Professor Henry Ussing og Professor Vinding Kruse i Principperne har udtalt sig til Gunst for Lovforslagets Bestemmelser, for ikke at tale om Dr. Popp-Madsen, der vel paa en Maade er Fader til Lovforslaget. Men overses maa det ikke, at meget stærkt imod Bodsprincippet staar en saa anset Kriminalist som Professor Hurwitz, og fra Dommerstanden har bl. a. Landsdommer Drachmann Bentzon udtalt en ikke ringe Skepsis.

Jeg vil ikke paa nogen Maade bestride — og gør det altsaa ej heller paa mit Partis Vegne —, at der i Lovforslaget er rørt ved et saare vigtigt Punkt, nemlig ved Spørgsmaalet om den skadelidtes fulde Rehabilitering, ogsaa erstatnings- og godtgørelsesmæssigt, ikke mindst naar det drejer sig om Retskrænkelser, forvoldt ved en utilbørlig Handling, der er Udtryk for Skadelyst eller grov Hensynsløshed. Men jeg er tilbøjelig til at tro, at vore Domstole, der nu pludselig stilles over for et blandet civil og pønalt Godtgørelses- og Bodsproblem, vil blive saare vanskeligt stillet under Afvejelserne i det daglige Retsliv. En utilbørlig Handling, der er Udtryk for Skadelyst eller grov Hensynsløshed, er et meget vidt og skønmæssigt Begreb. Jeg mindes, at under Debatten om Arbejds- og Erhvervsfrihedsloven, som min Forgænger paa Talerstolen kom til at berøre, vendte den daværende Opposition sig meget stærkt imod Ordene „utilbørlig“ og „uretmæssig“ og sagde, at de gav ingen virkelige Direktiver, skønt de var sat i Relation til noget saa klart som at staa i eller uden for en Organisation og til at have sin Ret til Arbejde. Jeg finder endvidere, at der i ringe Grad er givet Domstolene Direktiver ved Erstatningsansættelsen for noget saa usikkert som Begrebet Lidelse.

Det er da ogsaa højst interessant at bemærke følgende Udtalelse, som for øvrigt blev nævnt af den ærede foregaaende Taler (Fr. Dalgaard), af Professor Hurwitz i en Artikel i Dag i „Politiken“. Jeg beder om Formandens Tilladelse til et kort Citat. Udtalelsen lyder saaledes:

„Mod Lederne af en Fagforening, der har begaaet en af de Handlinger, der kunde paadrage dem Ansvar efter den af Socialdemokratiet saa forhadte „Tugthuslov“, byder det nye Bodssystem nu en Mulighed for Forfølgning.“

Saa følger Professor Hurwitz til:

„Ønsker man en Udvikling i denne Retning, burde Erhvervsfrihedsloven ikke have været ophævet.“